

جمهوری اسلامی ایران
پسندیدگی اسلامی

شماره چاپ ۱۴۱۵
شماره ثبت ۵۶۵

دوره نهم - سال سوم
تاریخ چاپ ۱۳۹۴/۳/۲

یک شوری

لایحه مدیریت حوادث غیر مترقبه کشور

کمیسیونهای ارجاعی

شوراهما و امور داخلی کشور : اصلی

آموزش، تحقیقات و فناوری - اجتماعی - اقتصادی -
امنیت ملی و سیاست خارجی - انرژی -
برنامه و بودجه و محاسبات - بهداشت و درمان -
صنایع و معادن - عمران - فرهنگی - قضائی و حقوقی -
کشاورزی، آب و منابع طبیعی : فرعی

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

با اسمه تعالی

شماره: ۵۱۱۱۴/۱۰۰۰۱

تاریخ: ۱۳۹۴/۱/۳۱

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه «مدیریت حوادث غیرمنتقبه کشور» که به پیشنهاد وزارت کشور در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۷ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

حسن روحانی

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

نظر به انقضای مهلت اجرای آزمایشی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۸۷ - و تجارت حاصله از اجرای قانون یادشده و ضرورت برنامه ریزی در زمینه عملکرد و اقدامات اجرائی دستگاههای دولتی، غیردولتی و عمومی پیرامون شناخت و کاهش سطح مخاطرات (مدیریت خطرپذیری) و مدیریت عملیات مقابله و بازسازی و بازتوانی منطقه آسیب دیده به صورت یکپارچه، جامع و هماهنگ با استفاده از ابزارهای موجود، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود:

عنوان لایحه:

مدیریت حوادث غیر مترقبه کشور

ماده ۱ - اصطلاحات مندرج در این قانون در معانی مشروح زیر به کار می رود:

الف - حوادث غیر مترقبه: حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگی است (به جز موارد موضوعه در حوزه های امنیتی و اجتماعی) که به طور ناگهانی یا غیرقابل کنترل اتفاق می افتد و موجب ایجاد مشقت و سختی به یک مجموعه یا جامعه انسانی می شود و بر طرف کردن آن نیاز به اقدامات اضطراری، فوری و فوق العاده دارد.

ب- حادثه ملی: حادثهای که مقابله با آن خارج از توان مجموعه مدیریت یا امکانات یک استان باشد و تشخیص آن بر عهده وزیر کشور یا رئیس سازمان مدیریت حوادث غیرمترقبه کشور است.

پ- حادثه استانی: حادثهای که مقابله با آن خارج از توان مجموعه مدیریت یا امکانات یک شهرستان باشد و تشخیص آن بر عهده استاندار است.

ت- حادثه شهرستانی: حادثهای که مقابله با آن با به کارگیری توان مجموعه مدیریتی و امکانات شهرستان امکان پذیر است و تشخیص آن بر عهده فرماندار است.

ث- شورای عالی: شورای عالی مدیریت حوادث غیرمترقبه کشور

ج- سازمان: سازمان مدیریت حوادث غیرمترقبه کشور

چ- مدیریت حوادث: مدیریت حوادث غیرمترقبه و فرآیند برنامه ریزی، عملکرد و اقدامات اجرائی است که توسط دستگاههای دولتی، غیردولتی و عمومی در مورد شناخت و کاهش سطح مخاطرات (مدیریت خطرپذیری) و مدیریت عملیات مقابله، بازسازی و بازنوی منطقه آسیب دیده انجام می شود. در این فرآیند با مشاهده پیش نشانگرها و تجزیه و تحلیل آنها و منابع اطلاعاتی در دسترس، تلاش می شود به صورت یکپارچه، جامع و هماهنگ با استفاده از ابزارهای موجود وقوع حوادث غیرمترقبه را پیش بینی نموده یا در صورت بروز آنها با آمادگی لازم در جهت کاهش خسارات جانی و مالی به مقابله سریع پرداخت تا شرایط به وضعیت عادی باز گردد.

ماده ۲- مدیریت حوادث شامل پنج مرحله به شرح زیر است:

الف- پیش بینی و بازدارندگی: مجموعه اقداماتی که با استفاده از ابزارهای دقیق و بهرهمندی از فناوری‌های نوین، زمان، حجم و مکان وقوع یک حادثه قریب الوقوع را تخمین می‌زند.

ب- پیشگیری: مجموعه اقداماتی که پیش، هنگام و پس از وقوع بحران با هدف جلوگیری از وقوع حادثه و یا کاهش آثار زیان‌بار آن انجام می‌شود.

پ- آمادگی: مجموعه اقداماتی که توانایی جامعه را در انجام مراحل مختلف مدیریت حوادث افزایش می‌دهد و شامل جمع‌آوری اطلاعات، برنامه‌ریزی، ساماندهی، ایجاد ساختارهای مدیریتی، آموزش، تأمین منابع و امکانات، تمرین و رزمایش (مانور) است.

ت- مقابله: انجام اقدامات و ارائه خدمات اضطراری به دنبال وقوع حادث غیرمتربقه است که با هدف نجات جان و مال انسان‌ها، تأمین رفاه نسبی برای آنها و جلوگیری از گسترش خسارات انجام می‌شود و شامل اطلاع رسانی، هشدار، جستجو، امداد و نجات، بهداشت، درمان، تأمین امنیت، حمل و نقل (ترابری)، ارتباطات، فوریت‌های پزشکی، تدفین، دفع پسماندها، مهار آتش، کنترل مواد خطرناک، سوخت‌رسانی، برقراری شریان‌های حیاتی و سایر خدمات اضطراری مربوط است.

ث- بازسازی و بازتوانی: بازسازی شامل کلیه اقدامات ضروری پس از وقوع بحران است که برای بازگرداندن وضعیت عادی به مناطق آسیب‌دیده با درنظر گرفتن ویژگی‌های توسعه پایدار، ضوابط ایمنی، مشارکت‌های مردمی و

مسائل فرهنگی، تاریخی، اجتماعی منطقه آسیب دیده انجام می‌گیرد. بازتوانی نیز مجموعه اقداماتی است که جهت بازگرداندن شرایط جسمی، روحی، روانی و اجتماعی آسیب دیدگان به حالت طبیعی انجام می‌شود.

ماده ۳- به منظور هماهنگی فعالیت دستگاهها و نهادهای وابسته به قوای سه‌گانه، نیروهای مسلح و کلیه نهادها و دستگاههای تحت نظر مقام معظم رهبری (با عنایت به تفویض اختیار معظم^۱ له) و تصویب مقررات و ضوابط حاکم بر مراحل پنجمگانه مدیریت حوادث، شورای عالی به ریاست رئیس جمهور و با عضویت وزیران کشور، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، راه و شهرسازی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نیرو، جهادکشاورزی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و صنعت، معدن و تجارت، فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ارتش جمهوری اسلامی ایران و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، رؤسای ستاد کل نیروهای مسلح، شورای عالی استان‌ها، سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، پدافند غیرعامل و بسیج مستضعفین، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، یکی از نواب رئیس مجلس شورای اسلامی، معاون اول قوه قضائیه، شهردار تهران و رئیس سازمان تشکیل می‌شود.

تبصره ۱- جلسات شورای عالی در غیاب رئیس جمهور به ریاست وزیر کشور (به عنوان قائم مقام) تشکیل می‌شود و مصوبات این شورا پس از تأیید رئیس جمهور لازم الاجراء است.

تبصره ۲- نحوه تشکیل، اداره، اتخاذ تصمیمات و ابلاغ مصوبات
شورای عالی برابر آین نامه‌ای است که پس از سه ماه از لازم الاجراء شدن این
قانون به تصویب شورای عالی می‌رسد.

تبصره ۳- دبیرخانه شورای عالی در سازمان مستقر بوده و دبیر آن رئیس
سازمان می‌باشد.

ماده ۴- وظایف شورای عالی به شرح زیر است:

الف- تصویب سیاست‌ها و برنامه‌های ملی مرتبط با مدیریت حوادث کشور

ب- تصویب وظایف وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکتهای
دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، شوراهای اسلامی، شهرداری‌ها، سازمان‌ها و
شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، نیروهای نظامی و
انتظامی و کلیه نهادها و دستگاههای تحت نظر مقام معظم رهبری، سازمان صدا
و سیما و جمهوری اسلامی ایران و رسانه‌های گروهی، سازمان‌های مردم نهاد
مرتبط با مدیریت حوادث

پ- تصویب سیاست‌های آموزشی، تبلیغاتی و اطلاع رسانی از طریق
سازمان صدا و سیما و جمهوری اسلامی ایران و سایر رسانه‌های گروهی
ت- پیشنهاد ساختار و تشکیلات تفصیلی سازمان و رده‌های سازمانی متناسب
در استان‌ها و شهرستان‌ها جهت تصویب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

ث- تصویب ضوابط، مقررات و دستورالعمل‌های مرتبط با این قانون

ماده ۵- سازمان به منظور ایجاد مدیریت یکپارچه در سیاست‌گذاری،
برنامه‌ریزی مالی و اعتباری، هماهنگی و انسجام در زمینه‌های اجرائی و

پژوهشی، اطلاع رسانی مرکز و نظارت بر مراحل مختلف مدیریت حوادث، ساماندهی و بازسازی مناطق آسیب دیده و استفاده از همه امکانات و لوازم مورد نیاز وزارت خانه ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و عمومی، بانکها و بیمه های دولتی، نیروهای نظامی و انتظامی، مؤسسات عمومی غیردولتی، شوراهای اسلامی، شهرداری ها، دهیاری ها، سازمان های مردم نهاد، مؤسسه ای که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، دستگاه های تحت امر مقام معظم رهبری و نیروهای مسلح جهت بهینه از توانمندی های ملی، منطقه ای و محلی در رویارویی با حوادث تشکیل می شود.

ماده ۶- سازمان، وابسته به وزارت کشور بوده و رئیس آن به پیشنهاد وزیر کشور و تأیید شورای عالی و حکم وزیر کشور به عنوان معاون وزیر و رئیس سازمان منصوب می شود. ساختار سازمانی مناسب و متناظر برای وظایف سازمان در سطوح استانی و شهرستانی، متناسب با حجم وظایف، گستره جغرافیایی، شرایط اقلیمی و حساسیت های منطقه ای زیرنظر استاندار و فرماندار پس از طی مراحل قانونی و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور پیش بینی خواهد شد.

تبصره- رئیس سازمان به ترکیب اعضای شوراهای عالی شهرسازی و معماری ایران، حفاظت محیط زیست و بیمه اضافه می شود.

ماده ۷- وظایف سازمان به شرح زیر است:

الف- تهیه خط مشی ها و سیاست های اجرائی مربوط به مراحل مدیریت حوادث و برنامه ریزی برای ایجاد با استفاده از امکانات و توانمندی های مورد

نیاز اعم از دولتی، غیردولتی و نیروهای مسلح در طول عملیات آمادگی و مقابله و ارائه آن جهت تصویب به شورای عالی

ب- ایجاد هماهنگی و انسجام میان دستگاههای مختلف کشور درخصوص مراحل پنجگانه مدیریت حوادث

پ- بررسی، تدوین و پیشنهاد سیاست‌ها و برنامه‌های جامع فرهنگی، پژوهشی، آموزشی، تبلیغاتی، اطلاع رسانی و تمرینی در مراحل پنجگانه مدیریت حوادث به شورای عالی

ت- تقویت زمینه همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی به منظور تبادل نظر و استفاده از تجربیات و دانش فنی کشورها و مؤسسات خارجی و بین‌المللی مربوط به مراحل پنجگانه مدیریت حوادث و نمایندگی کشور در مجامع بین‌المللی با هماهنگی و همکاری دستگاههای ذی‌ربط

ث- مستندسازی حوادث، اقدامات و تجزیه و تحلیل آنها

ج- برنامه‌ریزی و هماهنگی جهت سازماندهی و آموزش کلیه تشکل‌های مردمی، نهادهای غیردولتی و نیروهای بسیجی و داوطلب مردمی در مراحل پنجگانه مدیریت حوادث

چ- پیگیری اجرای مصوبات شورای عالی

ح- پیگیری ایجاد و گسترش سامانه‌های مؤثر پیش‌بینی و پیشگیری، مقاوم سازی و بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌ها، زیرساخت‌ها و ابنيه و شریان‌های حیاتی و مهم و بازسازی و بهسازی بافت‌های فرسوده

- خ- پیگیری ایجاد نظام روشهای اتکائی و جبرانی خسارت نظیر انواع بیمه‌ها، حمایت‌های مالی و ساز و کارهای تشویقی، تسهیلات ویژه و صندوق‌های حمایتی از طریق دستگاههای ذی‌ربط
- د- کمک به توسعه و گسترش مؤسسات علمی و مشاوره‌ای فعال و استفاده از همکاری‌های آنها به منظور استانداردسازی و بهبود کیفیت ارتقاء و کنترل اینمنی کالاها و خدمات، ساختمنها و تأسیسات زیربنایی کشور و نظارت بر رعایت استانداردهای مصوب
- ذ- نظارت و پیگیری ارتقای فرهنگ اینمنی برای آحاد جامعه از طریق دستگاههای ذی‌ربط
- ر- تدوین دستورالعمل تعیین سطوح، حالت اضطرار و شیوه اعلام بروز حوادث غیرمنتقبه
- ز- تدوین و ابلاغ دستورالعمل‌های نحوه انجام اقدامات اضطراری و احتیاطی در هنگام وقوع و یا احتمال وقوع حوادث غیرمنتقبه به دستگاههای ذی‌ربط
- ژ- انجام هماهنگی‌های لازم جهت در اختیار گرفتن کلیه امکانات و توانمندی‌های مورد نیاز مدیریت حوادث کشور اعم از دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و نیروهای مسلح در طول مقابله با حادثه
- س- پیشنهاد مقررات مربوط به برخورد با سوءاستفاده‌کنندگان، سارقان و غارتگران در زمان بروز حوادث با همکاری قوه قضائیه و ارائه آن به هیأت وزیران جهت تصویب و پیگیری و نظارت بر اجرای آنها

ش- تدوین دستورالعمل‌های مربوط به چگونگی جذب، توزیع و استفاده از کمکهای مردمی، خارجی و بین‌المللی با همکاری دستگاههای ذیریط و ارائه آن به شورای عالی جهت تصویب و پیگیری آنها

ص- ایجاد نظام مدیریت جامع اطلاعات حوادث به کمک شبکه‌های اطلاعاتی مرکز علمی- تحقیقاتی ذیریط و سازمان‌های اجرائی مسؤول و تشکیل مرکز مدیریت اطلاعات حوادث تابعه سازمان به منظور شناخت، پایش و هشدار به موقع قبل از وقوع حادثه احتمالی و اطلاع رسانی دقیق و به هنگام در زمان وقوع حادثه به مسؤولان و مردم

ض- نظارت عالیه و ارزیابی اقدامات دستگاههای اجرائی ذیریط در خصوص مراحل پنجگانه مدیریت حوادث و ارائه گزارش به ستاد هماهنگی مدیریت حوادث غیرمترقبه

ط- مدیریت حوادث با اولویت مراحل پیش‌بینی و پیشگیری و آمادگی از طریق ارزیابی مداوم خطرپذیری کشور و در اختیار قرار دادن اعتبارات لازم به دستگاههای مربوط

ظ- ارائه لواح مورد نیاز با همکاری دستگاههای ذیریط به هیأت وزیران جهت تصویب در مجلس شورای اسلامی، در اجرای سیاست‌های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمترقبه ابلاغی مقام معظم رهبری

مساده ۸- در هماهنگی فعالیت‌های دستگاهها و نهادها در مدیریت حوادث، اتخاذ تدابیر و اقدامات زیر ضروری است:

- الف- پیشنهاد ساختار سازمانی متناسب با مدیریت حوادث در دستگاههای اجرائی ذیربط و رده‌های سازمانی متناسب در استان‌ها و شهرستان‌ها با هماهنگی دستگاه ذیربط جهت تصویب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
- ب- تشکیل ستاد هماهنگی مدیریت حوادث کشور، به ریاست رئیس سازمان و در غیاب وی یکی از معاونان ایشان و با عضویت نمایندگان تام‌الاختیار در سطح معاونت دستگاهها و نهادهای ذیربط تشکیل می‌شود.
- تبصره- ستاد یادشده می‌تواند کارگروههای تخصصی ذیل ستاد مذکور با ریاست معاونت دستگاهها و نهادهای ذیربط
- پ- تشکیل ستاد هماهنگی مدیریت حوادث غیرمتربقه در استان‌ها به ریاست استاندار و در شهرستان‌ها به ریاست فرماندار و با عضویت رؤسای دستگاههای متناظر ستاد هماهنگی
- ث- تشکیل ستاد هماهنگی مدیریت حوادث شهر تهران به ریاست وزیر کشور و عضویت استاندار و شهردار تهران و اعضای ستاد هماهنگی
- تبصره- معاون امور عمرانی استاندار و معاون فرماندار به ترتیب جانشین استاندار و فرماندار در ستاد هماهنگی مدیریت حوادث غیرمتربقه استان و شهرستان خواهد بود و موظف به هماهنگی و پاسخگویی به سازمان می‌باشد.
- ماده ۹- کلیه دستگاههای موضوع ماده (۵) این قانون موظفند در چهارچوب وظایف و ضوابط محوله در مراحل مدیریت حوادث عمل نموده و گزارش عملکرد خود را از طریق اعضای ستاد هماهنگی مدیریت حوادث در مقاطع زمانی که تعیین خواهد شد به سازمان ارائه کنند.

تبصره ۱ - در مراحل مقابله و بازسازی، کلیه دستگاههای شرکت کننده تحت امر سلسله مراتب فرماندهی مدیریت حوادث استانی و شهرستانی به ترتیب رئیس جمهور یا وزیر کشور (قائم مقام رئیس شورای عالی) یا رئیس سازمان، استانداران و فرمانداران خواهد بود.

تبصره ۲ - هنگام بروز حوادث غیرمترقبه، کلیه دستگاههای مذکور در این ماده موظفند با اعلام رئیس ستاد هماهنگی مدیریت حوادث (کشور، استان و شهرستان) طبق برنامه های از پیش تعیین شده در عملیات مقابله شرکت نمایند و گزارش اقدامات خود را با روشهای معمول به اطلاع ستاد مرسوط بررسانند. توقف و خاتمه عملیات مقابله، با اعلام ریاست ستاد مربوط است.

تبصره ۳ - در مواردی که بخش خصوصی یا بخش تعاونی براساس تکالیف تعیین شده از سوی مراجع قانونی خدماتی را ارائه می نماید، هزینه خدمات ارائه شده بر مبنای عرف موجود پرداخت خواهد شد.

تبصره ۴ - کلیه کارکنان دستگاههای موضوع ماده (۵) این قانون و اشخاصی که در مقابله حوادث غیرمترقبه کشور به هر نحوی همکاری می نمایند، در صورت آسیب یا فوت، به عنوان فدایکار خدمتی محسوب می شوند. نحوه تشویق و قدردانی از افراد یادشده طبق آیین نامه اجرائی خواهد بود که به پیشنهاد سازمان و تأیید شورای عالی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۰ - با توجه به اهمیت مطالعات، تمهیدات و اقدامات مؤثر پیشگیرانه و افزایش آمادگی و ارتقای توان مقابله با حوادث، به سازمان اجازه داده می شود

هر ساله در صدی از اعتبارات موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت- مصوب ۱۳۸۰- را در این خصوص هزینه نماید.

تبصره- در صد مذکور در این ماده هر سال بر حسب نیاز و برآورد انجام شده در سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۱- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت وقوع حوادث غیرمتربقه معادل دو درصد (٪۲) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه گردان خزانه تأمین کند تا به صورت اعتبارات خارج از شمول قانون محاسبات عمومی کشور- مصوب ۱۳۶۶- و سایر مقررات با رعایت قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند- مصوب ۱۳۶۴- با پیشنهاد وزیر کشور و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران هزینه شود.

ماده ۱۲- مدیران دستگاههای اجرائی در سطح ملی و استان‌ها مجازند در مرحله مقابله با وقوع حوادث، از محل اعتبارات جاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تحت اختیار با تأیید رئیس سازمان (در سطح ملی) و استانداران هزینه کرده تا از طریق سازمان تأمین گردد. چنانچه هزینه انجام شده تا پایان همان سال تأمین نگردد ذی حساب مربوطه هزینه‌های انجام شده را به هزینه قطعی منظور می‌نماید.

تبصره- نحوه هزینه کرد اعتبارات مذکور از شمول قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی می‌باشد.

ماده ۱۳ - دولت موظف است به منظور بازسازی و جبران خسارات ناشی از حوادث طبیعی و سوانح پیش‌بینی نشده مناطق آسیب‌دیده از محل منابع قرض‌الحسنه و سایر منابع بانکی، تسهیلات مورد نیاز آسیب‌دیدگان (به ویژه اقساط محروم) را با نرخهای ترجیحی مصوب از طریق نظام بانکی با تعیین بانک عامل توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اختیار آنان قرار دهد.

تبصره ۱ - به منظور پیشگیری و کاهش خسارات، دولت موظف است طبق آیین‌نامه پیشنهادی وزارت‌خانه‌های کشور و راه و شهرسازی، تسهیلات بانکی مورد نیاز نوسازی ساختمان‌های مسکونی شهری و روستایی غیر مقاوم را از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نظام بانکی با شرایط مناسب در اختیار متقاضیان قرار دهد.

تبصره ۲ - به منظور تشویق مالکان واحدهای مسکونی شهری و روستایی ناپایدار و بافت فرسوده به نوسازی واحدهای مسکونی به تشخیص دستگاههای ذی‌ربط همه ساله اعتبارات بلا عوضی را به پیشنهاد سازمان در قانون بودجه سالانه پیش‌بینی نماید.

ماده ۱۴ - آیین‌نامه‌های اجرائی این قانون به پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. /ب

وزیر کشور

رئيس جمهور

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

مصوب ۱۳۸۹/۲۵ نظر معاونت قوانین به شرح پیوست نسبت به لایحه مدیریت

حوادث غیر مترقبه کشور تقدیم می‌گردد.

معاونت قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۲):

در طرح/ایچه تقدیمی آیین تکارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است.

۲- در اجرای بند (۴):

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی مغایرت ندارد.

دارد. اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از واقع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.

دارد.

اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.

دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح/ایچه تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد.

موارد مغایرت و دلیل آن به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس؛

وضعیت طرح / ایچه تقدیمی از جهت رعایت مقررات آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

به شرح زیر می‌باشد:

- ماده ۱۳۱

۱- موضوع و عنوان مشخص دارد
 ندارد

۲- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد
 ندارد

۳- موادی مناسب با اصل موضوع و عنوان دارد
 ندارد

ماده ۱۳۴- قبلاً تقدیم نگردیده است

- قبل از جلسه علنی شماره در مجلس / کمیسیون

تقدیم و در تاریخ مورخ

(موضوع اصل قانون اساسی) رد شده و اینکه:

با انقضای شش ماه

با تغییر اساسی

بدون تغییر اساسی

پیش از انقضای شش ماه

تقاضای کمی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس

تقاضای کمی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

مجددأً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد.

نمی باشد.

ماده ۱۳۶- امضای مقامات مسؤول را

دارد.

ندارد.

ماده ۱۴۲- طرح/ لایحه تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحد مواجه با ایراد نمی باشد.

ماده واحد مواد متعدد می باشد.

بیش از یک موضوع

ماده ۱۴۴- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است. موارد و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به $\frac{1}{3}$ رأی نمایندگان ندارد.

می شود

تعداد یک برگ اظهارنظریه عنوان ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور
مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

- ۱- تبصره ماده (۱۰) این طرح مغایر مفاد بند(ش) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران می باشد. چون تعیین درصد را منوط به نظر هیأت وزیران نموده است در صورتی که بند(ش) مذکور درصدها را تعیین کرده است.
- ۲- مناسب است عنوان لایحه به شرح زیر اصلاح شود:
«لایحه تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور»

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین

و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۱):

الف- درخصوص طرح/لایحه تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد

وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

ب- درخصوص طرح/لایحه تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد

وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.
 لازم نیست.

تعداد بیست برگ سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

الف- دلایل و ضرورت قانونگذاری

باتوجه به پایان مدت اجرای آزمایشی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ تا پایان سال ۱۳۹۳، به نظر می‌رسد برای جبران خلاً قانونی، زمان و تاریخ لازم‌الاجراء شدن قانون از تاریخ انقضای مدت قانون آزمایشی معین شود.

ب- سوابق قانونی

جدول سوابق قانونی لایحه مدیریت حوادث غیر مترقبه کشور

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد	متعارض	مرتبه
۱	قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور	۱۳۸۷/۲/۳۱			
۲	قانون تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور	۱۳۹۳/۲/۳۱			
۳	ماده ۱۰ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت	۱۳۸۰/۱۱/۲۷			
۴	قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند	۱۳۹۴/۱۱/۶			

		بنده ج تبصره اویند ط تبصره ۱۵	۱۳۹۳/۱۲/۲۴	قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور	۵
			۱۳۸۹/۱۰/۱۰	بنده شن ماده «۲۲۴» قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴)	۶
			۱۳۸۴/۷/۲۵	سیاست های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمنتقبه مصوب ۱۳۸۴/۷/۲۵ مقام معظم رهرهی	۷
			۱۳۹۲/۰۳/۱۹	قانون تسریع در بازسازی مناطق آسیب دیده در اثر حوادث غیرمنتقبه	۸
			۱۳۶۷/۷/۱	قانون محاسبات عمومی کشور	۹
			۱۳۸۳/۴/۸	آیین نامه ستاد پیشگیری و مدیریت بحران در حوادث طبیعی و سوانح غیرمنتقبه	۱۰

قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران گشور

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- اصطلاحات متدرج در این قانون در معانی مشروح زیر به کار می رود:

الف- بحران: شرایطی است که در اثر حوادث، رخدادها و عملکردهای طبیعی و انسانی (به جز موارد موضوعه در حوزه های امنیتی و اجتماعی) به طور ناگهانی یا غیرقابل کنترل به وجود می آید و موجب ایجاد مشقت و سختی به یک جامعه انسانی می گردد و برطرف کردن آن نیاز به اقدامات اضطراری، فوری و فوق العاده دارد.

ب- مدیریت جامع بحران: فرآیند برنامه ریزی، عملکرد و اقدامات اجرائی است که توسط دستگاههای دولتی، غیردولتی و عمومی پیرامون شناخت و کاهش سطح مخاطرات (مدیریت خطرپذیری) و مدیریت عملیات مقابله و بازسازی و بازتوانی منطقه آسیب دیده (مدیریت بحران) صورت می پذیرد. در این فرآیند با مشاهده پیش نشانگرها و تجزیه و تحلیل آنها و منابع اطلاعاتی در دسترس تلاش می شود به صورت یکپارچه، جامع و هماهنگ با استفاده از ابزارهای موجود از بحرانها پیشگیری نموده یا در صورت بروز آنها با آمادگی لازم درجهت کاهش خسارات جانی و مالی به مقابله سریع پرداخته تا شرایط به وضعیت عادی بازگردد.

ماده ۲- مدیریت بحران شامل چهار مرحله به شرح زیر است:

الف- پیشگیری: مجموعه اقداماتی است که با هدف جلوگیری از وقوع حوادث و یا کاهش آثار زیانبار آن، سطح خطرپذیری جامعه را ارزیابی نموده و با مطالعات و اقدامات لازم سطح آن را تحد قابل قبول کاهش می دهد.

ب- آمادگی: مجموعه اقداماتی است که توانایی جامعه را در انجام مراحل مختلف مدیریت بحران افزایش می دهد که شامل جمع آوری اطلاعات، برنامه ریزی، سازماندهی، ایجاد ساختارهای مدیریتی، آموزش، تأمین منابع و امکانات، تمرین و مانور است.

ج- مقابله: انجام اقدامات و ارائه خدمات اضطراری به دنبال وقوع بحران است که با هدف نجات جان و مال انسانها، تأمین رفاه نسبی برای آنها و جلوگیری از گسترش خسارات انجام می شود. عملیات مقابله شامل اطلاع رسانی، هشدار، جست و جو، نجات و امداد، پهداشت، درمان، تأمین امنیت، ترابری، ارتباطات، فوریتهای پژوهشی، تدفین، دفع پسماندها، مهار آتش، کنترل مواد خطرناک، سوخت رسانی، برقراری شرایطهای حیاتی و سایر خدمات اضطراری ذی ربط است.

د- بازسازی و بازتوانی: بازسازی شامل کلیه اقدامات لازم و ضروری پس از وقوع بحران است که برای بازگرداندن وضعیت عادی به مناطق آسیب دیده با درنظر گرفتن ویژگیهای توسعه پایدار، ضوابط ایمنی، مشارکتهای مردمی و مسائل فرهنگی، تاریخی، اجتماعی منطقه آسیب دیده انجام می‌گیرد. بازتوانی نیز شامل مجموعه اقداماتی است که جهت بازگرداندن شرایط جسمی، روحی و روانی و اجتماعی آسیب دیدگان به حالت طبیعی به انجام می‌رسد.

فصل دوم- شورای عالی مدیریت بحران کشور

ماده ۳- به منظور هماهنگی فعالیتهای دستگاهها و نهادهای وابسته به قوای سه‌گانه، نیروهای مسلح و کلیه نهادها و دستگاههای تحت نظر مقام معظم رهبری (با عنایت به تفویض اختیار معظم له) و تصویب مقررات و ضوابط حاکم بر مدیریت بحران در مراحل چهارگانه آن شورای عالی مدیریت بحران کشور که از این پس در این قانون به اختصار شورای عالی نامیده می‌شود، تشکیل می‌گردد.

ماده ۴- وظایف شورای عالی به شرح زیر است:

۱- تدوین سیاستها و برنامه‌های ملی مرتبط با مدیریت جامع بحران کشور و اقدام قانونی لازم جهت تصویب

۲- تنظیم بودجه تفصیلی نظام مدیریت جامع بحران کشور و پیشنهاد برای درج در لایحه بودجه سالانه کشور جهت تصویب.

۳- اقدام قانونی لازم جهت تصویب وظایف دقیق و نقش وزارت‌تخانه‌ها و سازمانهای دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، شوراهای اسلامی، شهرباریها، سازمانها و شرکتهایی که شمول قانون برآنها مستلزم ذکر نام است، نیروهای نظامی و انتظامی و کلیه نهادها و دستگاههای تحت نظر مقام معظم رهبری، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و رسانه‌های گروهی، تشکلهای مدنی و مردمی مرتبط با مدیریت بحران در مجلس شورای اسلامی.

۴- اتخاذ تدابیر راهبردی، هماهنگی، هدایت و تشویق فعالیتهای پژوهشی و اجرائی در راستای کاهش خطرپذیری ناشی از زلزله، مخاطرات آب و هوایی و مواد شیمیایی خطرناک.

۵- اقدام قانونی لازم جهت تصویب سامانه مدیریت بحران کشور و تعیین فرماندهی عملیات مقابله با بحران مناسب با شرایط بحران در مجلس شورای اسلامی.

۶- اقدام قانونی لازم جهت تصویب سیاستهای آموزشی، تبلیغاتی و اطلاع‌رسانی از طریق سازمان

- صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و سایر رسانه‌های گروهی در مجلس شورای اسلامی.
- ۷- اقدام قانونی لازم جهت تصویب ضوابط و دستورالعملهای لازم درباره اقدامات احتیاطی پس از دریافت اطلاعات مبنی بر احتمال وقوع حوادث پیش‌بینی نشده در کشور.
- ۸- اقدام قانونی لازم جهت تصویب ساختار، تشکیلات تفصیلی سازمان و رده‌های سازمانی مناسب در استانها و شهرستانها به پیشنهاد سازمان.
- ۹- اقدام قانونی لازم جهت تصویب ضوابط، مقررات و دستورالعملهای مرتبط با این قانون.
- ماده ۵- شورای عالی به ریاست رئیس جمهور و با عضویت وزراء اطلاعات، کشور، امور اقتصادی و دارایی، مسکن و شهرسازی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، رفاه و تأمین اجتماعی، راه و ترابری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نیرو، جهاد کشاورزی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، علوم، تحقیقات و فناوری، آموزش و پرورش، شهردار تهران، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، فرمانده کل سپاه پاسداران، فرمانده کل ارتش، فرمانده نیروی مقاومت بسیج، یکی از نواب رئیس مجلس شورای اسلامی، معاون اول قوه قضائیه، رئیس ایامهای مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، رئیس جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سرپرست کمیته امداد امام خمینی(ره)، ریاست سازمان هواشناسی کشور، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ایران و رئیس سازمان تشکیل می‌گردد.

- تبصره ۱- جلسات شورای عالی در ظیاب رئیس جمهور به ریاست وزیر کشور (بعد عنوان فائم مقام) تشکیل می‌گردد و مصوبات این شورا پس از تأیید رئیس جمهور لازم الاجراه است.
- تبصره ۲- نحوه اداره، اتخاذ تصمیمات و ابلاغ مصوبات شورای عالی برابر آئین نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- تبصره ۳- دبیرخانه شورای عالی در سازمان مستقر بوده و دبیر آن مطابق تبصره (۲) این ماده انتخاب خواهد شد.

فصل سوم- سازمان مدیریت بحران کشور

- ماده ۶- سازمان مدیریت بحران کشور که در این قانون به اختصار سازمان نامیده می‌شود به متظور ایجاد مدیریت یکپارچه در امور سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، ایجاد هماهنگی و انسجام در زمینه‌های اجرائی و پژوهشی، اطلاع‌رسانی متمرکز و نظارت بر مراحل مختلف مدیریت بحران و

ساماندهی و بازسازی مناطق آسیب‌دیده و استفاده از همه امکانات و لوازم مورد نیاز وزارت خانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و عمومی، بانکها و بیمه‌های دولتی، نیروهای نظامی و انتظامی، مؤسسات عمومی غیردولتی، شوراهای اسلامی، شهرباریها، تشکل‌های مردمی، مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، دستگاه‌های تحت امر مقام معظم رهبری و نیروهای مسلح در صورت تفویض اختیار معظم‌له، جهت بهره‌مندی بهینه از توانمندی‌های ملی منطقه‌ای و محلی در مواجهه با حوادث طبیعی و سوانح پیش‌بینی نشده تشکیل می‌گردد.

ماده ۷- سازمان، وابسته به وزارت کشور بوده و رئیس آن به پیشنهاد وزیر کشور و تأیید شورای عالی و حکم وزیر کشور منصوب می‌گردد.

رددهای سازمانی متناسب در استانها و شهرستانها به ترتیب زیر نظر استاندار و فرماندار تشکیل می‌گردد.

ماده ۸- وظایف سازمان به شرح زیر است:

۱- تهیه خط مشی‌ها و سیاستهای اجرائی مربوط به مراحل چهارگانه مدیریت بحران و برنامه‌ریزی جهت ایجاد و امکان استفاده از کلیه امکانات و توانمندی‌های مورد نیاز اعم از دولتی، غیردولتی و نیروهای مسلح در طول زمان عملیات آمادگی و مقابله با حادثه و ارائه آن جهت تصویب هیأت وزیران.

۲- ایجاد هماهنگی و انسجام میان دستگاه‌های مختلف کشور درخصوص مراحل چهارگانه مدیریت بحران.

۳- بررسی، تدوین و پیشنهاد سیاستها و برنامه‌های جامع فرهنگی، پژوهشی، آموزشی، تبلیغاتی، اطلاع‌رسانی و تعریفی در مراحل چهارگانه مدیریت بحران به شورای عالی.

۴- تقویت زمینه همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، تبادل نظر و استفاده از تجربیات و دانش فنی کشورها و مؤسسات خارجی و بین‌المللی مربوط به مراحل چهارگانه مدیریت بحران و نمایندگی کشور در مجتمع بین‌المللی با هماهنگی و همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط.

۵- مستندسازی حوادث، اقدامات و تجزیه و تحلیل آنها.

۶- برنامه‌ریزی و هماهنگی جهت سازماندهی و آموزش کلیه تشکل‌های مردمی، نهادهای غیردولتی و نیروهای پسیجی و داولطلب مردمی در مراحل چهارگانه مدیریت بحران.

- ۷- پیگیری اجراء مصوبات و تصمیمات شورای عالی.
- ۸- هماهنگی و نظارت در زمینه ایجاد و گسترش سیستمهای مؤثر پیشگیری، مقاومسازی و بهسازی لرزه‌ای ساختمانها، زیرساختها و ابنیه و شریانهای حیاتی و مهم و بازسازی و بهسازی بافت‌های فرسوده، روش‌های انکائی و جبرانی خسارت نظری انواع بیمه‌ها، حمایتهای مالی و سازوکارهای تشويقی، تسهیلات ویژه و صندوقهای حمایتی با همکاری دستگاههای ذی‌ربط.
- ۹- کمک به توسعه و گسترش مؤسسات علمی و مشاوره‌ای فعال و استفاده از همکاریهای آنها به منظور استانداردسازی و بپیوست کیفیت ارتقاء و کنترل اینمی کالاهای و خدمات، ساختمانها و تأسیسات زیربنایی کشور و نظارت بر رعایت استانداردهای مصوب.
- ۱۰- تدوین نظام تقسیم کار ملی برای ارتقاء فرهنگ اینمی برای آحاد جامعه با همکاری وزارت خانه‌ها، سازمانها، نهادها و مؤسسات مرتبط با امر مدیریت بحران و ارائه آن به هیأت وزیران جهت تصویب.
- ۱۱- تدوین ضوابط مربوط به تعیین سطوح، حالت اضطرار و شیوه اعلام بحرانهای ناشی از حوادث غیرمنتقبه.
- ۱۲- ابلاغ دستورالعملهای نحوه انجام اقدامات اضطراری و احتیاطی در هنگام وقوع و یا احتمال وقوع حوادث غیرمنتقبه به دستگاههای ذی‌ربط جهت اجراء.
- ۱۳- انجام هماهنگی‌های لازم جهت در اختیار گرفتن کلیه امکانات و توانمندیهای مورد نیاز مدیریت بحران کشور اعم از دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و نیروهای مسلح در طول زمان مقابله با بحران.
- ۱۴- تدوین مقررات و ضوابط مربوط به رسیدگی به تخلفات و تخطی و اعمال مقامات دولتی در کلیه دستگاههای ذی‌ربط و مؤسسات عمومی غیردولتی، نیروهای نظامی و انتظامی و کلیه نهادها و دستگاههای تحت نظر مقام معظم رهبری در اجراء دستورات و مصوبات شورای عالی و سازمان در موقع بروز بحران با همکاری قوه قضائيه و ستاد کل نیروهای مسلح و ارائه آن به هیأت وزیران جهت تصویب و پیگیری اجراء آنها.
- ۱۵- تدوین پیشنهاد ضوابط و مقررات مربوط به اقدامات پیشگیرانه و برخورد با سوء استفاده کنندگان، آشوبگران و غارتگران در زمان بروز حوادث با همکاری قوه قضائيه و ستاد کل نیروهای مسلح و ارائه آن به هیأت وزیران جهت تصویب، پیگیری و نظارت بر اجراء آنها.

۱۶- تدوین دستورالعملها و آئیننامه‌های مربوط به چگونگی جذب، توزیع و استفاده از کمکهای مردمی، خارجی و بین‌المللی با همکاری دستگاههای ذی‌ربط و ارائه آن به هیأت وزیران جهت تصویب و پیگیری آنها.

۱۷- ایجاد نظام مدیریت جامع اطلاعات به کمک شبکه‌های اطلاعاتی مراکز علمی- تحقیقاتی ذی‌ربط و سازمانهای اجرائی مسؤول و تشکیل مرکز مدیریت اطلاعات حوادث وابسته به سازمان به منظور هشدار به موقع قبل از وقوع حادثه احتمالی و اطلاع‌رسانی دقیق و به هنگام در زمان وقوع حادثه به مسؤولان و مردم.

۱۸- نظارت عالیه و ارزیابی اقدامات دستگاههای اجرائی ذی‌ربط درخصوص مراحل چهارگانه مدیریت بحران (بمویژه آمادگی و مقابله) و ارائه گزارش به شورای عالی.

ماده ۹- به منظور هماهنگی فعالیتهای دستگاهها و نهادها در امر مدیریت جامع بحران، بمویژه در مراحل آمادگی و مقابله، تدابیر و اقدامات زیر لازم و ضروری است:

الف- واحد سازمانی مناسب در امر مدیریت بحران در وزارت‌خانه‌ها و دستگاههای ذی‌ربط بر حسب ضرورت و با تصویب هیأت وزیران تشکیل خواهد شد.

ب- شورای هماهنگی مدیریت بحران به ریاست رئیس سازمان و با عضویت نمایندگان تمام‌الاختیار در سطح معاونت دستگاهها و نهادهای ذی‌ربط به منظور هماهنگی فعالیتهای مربوط به مراحل چهارگانه مدیریت بحران تشکیل می‌شود.

ج- شورای هماهنگی مدیریت بحران در استانها به ریاست استاندار و در شهرستانها به ریاست فرماندار، با عضویت کلیه دستگاههای ذی‌ربط تشکیل می‌شود.

د- با توجه به شرایط ویژه و اهمیت شهر تهران به عنوان پایتخت جمهوری اسلامی ایران شورای هماهنگی مدیریت بحران شهر تهران به ریاست شهردار تهران تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- معاون امور عمرانی استاندار و معاون فرماندار به ترتیب جانشین استاندار و فرماندار در شورای هماهنگی مدیریت بحران استان و شهرستان خواهند بود و جملگی موظف به هماهنگی و پاسخگویی به سازمان می‌باشدند.

تبصره ۲- اقدام قانونی لازم در رابطه با تصویب اهداف، وظایف و تشکیلات در مجلس شورای اسلامی به عمل آورده و آئیننامه‌های اجرائی مورد نیاز جهت اجراء این ماده به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۱۰- کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳ و مؤسسات عمومی غیردولتی از جمله دستگاههای تحت نظر مقام معظم رهبری و نیروهای مسلح (با اذن فرماندهی معظم کل قوا)، شهرداریها و واحدهای سازمانی زیرنظر شهرداریها و نیز سازمانها، تشکلها و بنگاههای فعال در بخش‌های خصوصی و تعاونی، در مراحل مدیریت جامع بحران (بهویژه در مرحله آمادگی) موظفند در چهارچوب وظایف و ضوابط محوله عمل نموده، گزارش عملکرد خود را از طریق مراجع دولتی ذی ربط در مقاطع زمانی که تعیین خواهد شد به سازمان ارائه دهند.

تبصره ۱- در هنگام بروز بحران، تمامی دستگاههای مذکور در این ماده موظفند بنا به اعلام ریاست شورای عالی طبق برنامه‌های از پیش تعیین شده در عملیات مقابله با بحران شرکت نمایند و گزارش اقدامات خود را از طرق معمول به اطلاع سازمان برسانند. توقف و خاتمه عملیات مقابله، با اعلام ریاست شورای عالی صورت می‌گیرد.

تبصره ۲- در مواردی که بخش خصوصی یا بخش تعاونی براساس تکالیف تعیین شده از سوی مراجع قانونی خدماتی را ارائه می‌نماید، هزینه خدمات ارائه شده آنان براساس دستورالعملی که از سوی سازمان ابلاغ می‌گردد پس از انجام مأموریت پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۱- با توجه به اهمیت مطالعات، تمهیدات و اقدامات مؤثر پیشگیرانه و افزایش آمادگی و ارتقاء توان مقابله با حوادث به سازمان اجازه داده می‌شود هر ساله در صدی از اعتبارات موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را در این خصوص هزینه نماید.

تبصره- در صد مذکور در ماده (۱۱) هر سال بر حسب نیاز و برآورد انجام شده در سازمان به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۲- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت وقوع حوادث طبیعی و سوانح پیش‌بینی نشده معادل یک و دو دهم درصد (۱/۲٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه گرдан خزانه تأمین کند تا به صورت اعتبارات خارج از شمول با پیشنهاد شورای عالی و تأیید رئیس جمهور هزینه گردد.

ماده ۱۳- دولت (بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) موظف است به منظور بازسازی و جبران

خسارات ناشی از حوادث طبیعی و سوانح پیش‌بینی نشده مناطق آسیب‌دیده از محل متابع قرض الحسن و سایر منابع پانکی، تسهیلات مورد نیاز آسیب‌دیدگان (بهویژه اشاره محروم) را با نرخهای ترجیحی مصوب از طریق سیستم پانکی در اختیار آنان قرار دهد و مابهالتفاوت نرخهای ترجیحی را جهت بازپرداخت به پانکها در لوایع سالانه بودجه کل کشور لحاظ نماید.

تبصره ۱- دولت موظف است طبق آئین نامه پیشنهادی شورای عالی که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، تسهیلات پانکی مورد نیاز مقاوم‌سازی ساختمانهای مسکونی شهری و روستایی را از طریق پانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سیستم پانکی با شرایط مناسب در اختیار متقاضیان قرار دهد.

تبصره ۲- نظارت عالیه بر روند عملیات مقاوم‌سازی و حسن انجام امور به عهده معاونین هماهنگی امور عمرانی استانداریها می‌باشد و گزارش عملکرد باید به صورت فصلی به سازمان ارسال گردد.

ماده ۱۴- آین قانون از زمان تصویب لازم الاجراء می‌باشد و قوانین و مقررات مغایر این قانون ملغی‌الاثر است.

ماده ۱۵- آئین نامه اجرائی این قانون حداقل ظرف سه ماه با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر پانزده ماده و ده تبصره در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۳۱ کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی طبق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی تصویب گردید و پس از موافقت مجلس با اجراء آزمایشی آن به مدت پنج سال، در تاریخ ۱۳۸۷/۳/۲۰ به تأیید شورای نگهبان رسید.

علی لاریجانی
رئيس مجلس شورای اسلامی

قانون تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور
ماده واحد- مدت اجرای آزمایشی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌شود.

ماده ۱۰ قانون تنظیم بخشش از مقررات مالی دولت (مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)

ماده ۱۰- به دولت اجازه داده می شود برای پیش آگاهی ها، پیشگیری، امداد رسانی، بازسازی و توسعه مناطق آسیب دیده از حوادث غیر مترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمایدگی، نگرگ، طوفان، پیشروی آب دریا، آفات های فراگیر محصولات کشاورزی و اپیدمی های دامی، اعتبار مورد نیاز را در لوایح بودجه سالانه منظور نماید.

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت کشور با هماهنگی دستگاههای ذی ربط کمکهای بلاعوض را برای پرداخت خسارت دیدگان به طبق تعیین می کنند که سهم اعتبار اقدامات بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیر مترقبه یاد شده نسبت به کمکهای بلاعوض، سالانه افزایش یابد و با پوشش بیمه ای کامل به تدریج کمکهای بلاعوض حذف شوند.

به دولت اجازه داده می شود در صورت وقوع حوادث غیر مترقبه از جمله خشکسالی، سیل و مانند آنها تا معادل یک درصد (۱٪) از بودجه عمومی هرسال را از محل افزایش تنخواه گردان خزانه موضوع ماده (۱) این قانون تأمین و هزینه نماید. تنخواه مذکور جداگر تا پایان همان سال از محل صرف جویی در اعتبارات عمومی و یا اصلاح بودجه سالانه تسویه خواهد شد.

آیین نامه اجرائی این ماده بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون نعوه هزینه گرفتن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند

ماده واحده - مصرف اعتبارات جاری و عمرانی که به نحوی از انحصار از قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت و یا آیین نامه معاملات دولتی مستثنی بوده و تابع مقررات خاص گردیده است (به استثنای هزینه های جنگی که با رعایت تبصره ۹ و ۴۵ قانون بودجه سال ۱۳۶۴ انجام می گیرد) تحت ضوابط زیر مجاز می باشد:

الف - مبادله موافقنامه دستگاهها با وزارت برنامه و بودجه در مورد هر یک از برنامه ها و طرحها و فعالیتها و پروژه ها الزامی است و دستگاههای اجرایی مکلف به رعایت موارد مندرج در موافقنامه های مذکور می باشند.

ب - مستولیت تشخیص و تعهد و تسجیل و صدور حواله در مورد دستگاههای اجرایی و نهادهای انقلاب اسلامی حسب مورد به عهده وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط و یا مقامات مجاز از طرف آنها خواهد بود.

ج - وجود لازم برای انجام هزینه از محل اعتبارات مندرج در بودجه سالیانه در مورد دستگاههای اجرایی که دارای ذیحساب هستند، با درخواست وجه از طرف ذیحساب و در مورد دستگاههایی که طبق قانون فاقد ذیحساب هستند، با درخواست وجه از طرف مستول امور مالی که توسط دستگاه ذیربطری به وزارت امور اقتصادی و دارایی معرفی شده و یا خواهد شد توسط خزانه به حساب بانکی دستگاه مربوط که از طرف خزانه در تهران در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و در شهرستانها در یکی از شعب بانک ملی ایران افتتاح شده و یا خواهد شد واریز می‌گردد. حسابهای مذکور با حداقل دو امضای مجاز که یکی از آنها حسب مورد امضای ذیحساب یا مستول امور مالی مربوط خواهد بود قابل استفاده می‌باشد.

د - نصاب و نحوه انجام معاملات با رعایت صرفه و صلاح دولت به شرح زیر می‌باشد:

۱ - معاملات تا مبلغ یک میلیون ریال به مستولیت مأمور خرید.

۲ - معاملات از ۱۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال با تأیید مأمور خرید یا واحد تدارکاتی حسب مورد تصویب بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او.

۳ - معاملات بیش از پنج میلیون ریال به تأیید و مستولیت وزیر ذیربطری یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربطری یا مقامات مجاز از طرف ایشان.

ه - میزان پیش پرداخت که از ۴۰ درصد تجاوز نخواهد کرد و تنخواه گردان و سپرده حسن انجام کار و همچنین نوع و میزان تضمینی که می‌باشد در قبال پیش پرداخت و یا حسن انجام کار اخذ گردد به تشخیص و مستولیت بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او خواهد بود. و - کلیه استناد هزینه‌های انجام شده باید متنکی به مدارک زیر باشد:

۱ - تنظیم تراداد و یا گرفتن فاکتور الزامی است، مگر در مواردی اضطراری که نیاز به تأمین کالا از قبل قابل پیش‌بینی نباشد و خرید به اندازه رفع اضطرار صورت گیرد و دولت و مؤسسات وابسته به شهرداریها و بانکها و نهادهای انقلاب اسلامی در تولید و توزیع آن به نحوی از اتحاء مداخله و یا مبادرت نداشته باشد.

تشخیص موارد اضطراری و تعیین میزان آن به عهده وزیر و یا بالاترین مقام دستگاههای فوق یا

مقام مجاز از طرف آنها خواهد بود.

۲ - در مورد خریدهای داخلی فاکتور خرید یا صورت مجلس خرید با رعایت مفاد بند (۱) فوق، رسید ابیار یا صورت مجلس تحويل کالا.

۳ - در مورد خریدهای خارجی اعلامیه بانک و در موارد جزیی صورتحساب فروشندۀ مدارک ترجیحی کالا از گمرک و رسید ابیار یا صورت مجلس تحويل کالا.

۴ - در مورد پرداخت حقوق و دستمزد و مزایا و هر نوع پرداخت پرسنلی دیگر، گواهی انجام کار از طرف مقامات مجاز و امضای گیرنده وجه و یا گواهی بانک دایر بر واپس وجه به حساب بانکی ذیفع.

۵ - مصرف اعتبار هزینه‌های خارج از کشور با امضای وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیریط و امضای مستول امور مالی آن دستگاه به هزینه‌قطعی منظور خواهد شد.

۶ - در مورد کارهایی که به پیمانکار محول می‌شود قرارداد مربوط و تأییدیه تحويل کالا و یا انجام خدمت موضوع قرارداد توسط بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او.

۷ - دستگاههای اجرایی مکلفند حساب این قبیل اعتبارات را نگهداری و در مواعیدی که از طرف دیوان محاسبات کشور تعیین و اعلام می‌شود به دیوان مزبور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه نمایند و دیوان محاسبات کشور حساب مذکور و استناد مربوط را رسیدگی خواهد کرد.

۸ - اموالی که از محل اعتبارات موضوع این قانون خریداری می‌شود، اموال دولتی محسوب می‌گردد.

۹ - تعریف اصلاحاتی که در این قانون بکار رفته است، تابع تعاریف متدرج در قوانین و مقررات مربوط می‌باشد.

۱۰ - وزراء و استانداران و رؤسای دستگاههای اجرایی و کمیته انقلاب اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و دفتر تبلیغات قم، نهضت سوادآموزی، بنیاد شهید، بنیاد امور مهاجرین جنگ تحمیلی، امور امداد امام و هر مؤسسه و نهاد دیگری که از درآمدهای عمومی استفاده نمایند مکلفند

فهرست هزینه‌ها و عملیاتی را که در وزارت‌خانه‌ها مؤسسات دولتی و نهادهای انقلابی زیر نظر آنها به موجب مجوزهای قانونی خاص خارج از مقررات قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی و یا از محل اعتبار ماده (۱۷) انجام می‌شود همراه با گزارش توجیهی هر چهار ماه یک بار از طریق نخست وزیر به کمیسیون برنامه و بودجه و سایر کمیسیونهای مربوط مجلس شورای

اسلامی ارسال دارند.

ک - ذیحسایها و مستولان کلیه دستگاههای اجرایی موظفند تا پایان فروردین ماه هر سال، مانده وجهه استفاده نشده و مانده تنخواه‌گردان مشمول این قانون را به خزانه واگز نمایند.

وزارت امور اقتصادی و دارایی در خاتمه مهلت مذکور در فوق فهرست وجهه استفاده نشده موضوع این قانون را به اطلاع وزارت برنامه و بودجه و دیوان محاسبات کشور خواهد رساند.

ل - تخلف از این قانون تصرف غیر مجاز در اموال دولتی محسوب می‌گردد و در صورتی که موجب تضییع مالی از دولت شده باشد، متخلف به پرداخت معادل میزان مورد تخلف طبق موازین شرعی و تعزیر مطابق نظر حاکم شرع محکوم خواهد شد.

م - آیین نامه اجرایی این قانون با رعایت مراتب فوق حداقل طرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون حسب مورد نیاز، با به پیشنهاد وزیر و یا وزاری مربوط و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه یکشنبه ششم بهمن ماه هزار و سیصد و شصت و چهار تصویب و در تاریخ ۱۳۹۴.۱۱.۹ به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است.

ریس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی

بندش ماده «۲۲۴» قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵

ش - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور پیشگیری، مقابله و جبران خسارات ناشی از حوادث غیر متوجه و مدیریت خشکسالی، تنخواه‌گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را به سه درصد (۳٪) و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران را به دو درصد (۲٪) افزایش دهد. اعتبارات مذکور با پیشنهاد معاونت و تصویب هیأت وزیران قابل هزینه است. بخشی از اعتبارات مذکور به ترتیب و میزانی که در قانون بودجه سنتی تعبیین می‌شود به صورت هزینه‌ای و تملک دارائی سرمایه‌ای به جمعیت هلال احمر اختصاص می‌یابد تا در جهت آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح هزینه گردد.

بندهج تبصره تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور مصوب ۱۲/۲۶

ج- در اجرای بند (ش) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، مبالغ زیر اختصاص می‌یابد:

۱- معادل سه هزار و پانصد میلیارد (۳.۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده

(۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و سه هزار و پانصد میلیارد (۳.۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

چهل درصد (۴۰٪) از اعتبارات مذکور برای خرید و تأمین بالگرد و تجهیزات امداد هوایی و باقیمانده به نسبت چهل درصد (۴۰٪) هزینه‌ای و شصت درصد (۶۰٪) تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای نوسازی، بازسازی، خرید و احداث پاگاههای امداد و نجات و ابزارهای اضطراری، ساختمان‌های ستادی و اجرائی، خودروهای امداد و نجات و سایر مأموریت‌ها و تکاليف مندرج در قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۷/۲/۸ و اصلاحات بعدی آن به منظور پیشگیری و آمادگی و مقابله با حوادث، سوانح و بحرانها در اختیار جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا مطابق اساسنامه خود به مصرف بررساند.

۲- مبلغ ششصد میلیارد (۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور پیشگیری و مقابله با روند فراینده پدیده‌های نظیر گرد و غبار و خشکسالی، حفاظت از تالاب‌ها و دریاچه‌های کشور، احیاء و پایش آن به سازمان حفاظت محیط‌زیست

۳- مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت کمکهای فنی و اعتباری برای توسعه روشهای نوین آبیاری

۴- مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت تقویت صندوق پیمه محصولات کشاورزی

۵- مبلغ پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت تجهیز واحدهای راهداری مستقر در راههای کشور به منظور امدادرسانی و آمادگی و پیشگیری از حوادث و سوانح در جاده‌ها از قبیل برف و سیل به وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای)

بنده تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۹۴ کل کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۲۶

ط - معادل ارزش ده هزار تن مالج تا سقف دولتی دویست میلیارد (۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم پخشی از مقررات مالی دولت و ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور به منظور ثبت ماسه‌های روان و کنترل کاتونهای بحرانی و مقابله با ریزگردها، جهت اجرای طرحهای مورد نظر در اختیار سازمان جنگلها، مرانع و آبخیزداری کشور قرار می‌گیرد.

قانون تسريع در بازسازی مناطق آسیب دیده در اثر حوادث غیرمتربقه مصوب ۱۳۹۲/۰۳/۱۹

ماده واحده - دولت و دستگاههای اجرائی ذی‌ربط موظفند با استفاده از اعتبارات ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ او ماده (۱۰) قانون تنظیم پخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۲۶ (منابع پیش‌بینی شده در بند «ج» ماده (۲۱۶) و بند «ش» ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران) و سایر منابع مرتبط اقدامات زیر را انجام دهند و دستگاههای اجرائی ذی‌ربط ملزم به اجرای آن می‌باشد:

۱- دولت می‌تواند در موارد تخریب‌های گسترده ناشی از حوادث غیرمتربقه به استناد اصل یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی فوراً ستاد راهبری بازسازی را مشابه مصوبه ۱۳۸۲/۱۰/۲۸ هیأت وزیران تشکیل دهد و اختیاراتی را به کمیسیونی مرکب از وزیران مربوط واگذار نماید.

ستاد راهبری بازسازی موضوع این بند مکلف است همانند مصوبات ستاد مذکور را در ارتباط با تأمین زیرساخت‌های موردنیاز مناطق آسیب دیده و جبران خسارت‌های واردہ به اموال و احشام مردم و مجروحان و خانواده متوفیان حوادث مذکور و ایجاد امکانات لازم برای پیشگیری از هر گونه حوادث غیرمتربقه و بحران احتمالی، حسب مورد تصویب و پس از تأیید رئیس جمهور اعمال کند.

۲- از تاریخ تصویب این قانون، سازمان مدیریت بحران کشور با اختیارات قانونی در امر بازسازی مناطق آسیب دیده در محدوده اختیارات ستاد مذکور در بند (۱) زیر نظر ستاد راهبری بازسازی فعالیت می‌نماید.

۳- دولت مکلف است معادل مالیات ساخت این مناطق را که از پیمانکاران اخذ می شود به عنوان کمک به پیمانکاران طرف قرارداد پرداخت نماید.

به منظور تأمین هزینه صدور پروانه ساختمانی واحدهای آسیب دیده ، متناسب با ابعاد حادثه ، تنخواهی به صورت علی الحساب ظرف حداکثر دو هفته در اختیار وزارت کشور قرار می گیرد . این اعتبار به نسبت پروانه های صادره مذکور در اختیار شهرداری های شهرهای آسیب دیده قرار می گیرد.

همچنین تا پایان بازسازی، کسورات مربوط به هزینه بیمه کارگران ساختمانی در شهرهای آسیب دیده به ده درصد (۱۰٪) کسورات مذکور کاهش می یابد و احداث این مناطق روستایی آسیب دیده از پرداخت آن معاف می باشدند . دولت می تواند باقیمانده حق بیمه مذکور را از محل اعتبارات پیش بینی شده در صدر ماده واحده تأمین نماید .

۴- به هر واحد صنفی تولیدی - خدمات فنی ، کارگاهها و کارخانه های آسیب دیده حداکثر مبلغ سیصد میلیون (۳۰۰ . ۰۰۰ . ۰۰۰) ریال و هر واحد صنفی توزیعی - خدماتی حداکثر مبلغ دویست میلیون (۲۰۰ . ۰۰۰ . ۰۰۰) ریال تسهیلات با پایین ترین کارمزد تسهیلات صنف مربوط و بیشترین زمان تنفس ممکن با معرفی سازمان صنعت ، معدن و تجارت استان و تأیید فرماندار مربوط پرداخت گردد .

تبصره - ستاد راهبری بازسازی موضوع بند (۱) این قانون می تواند مبالغ مذکور را افزایش دهد.

۵- به منظور بازسازی ساختمان های دولتی و عمومی آسیب دیده، مساجد، حسینیه ها و امامزاده ها و اماكن تاریخی پس از اعلام استانداری مربوط و تأیید معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری ، اعتبار موردنیاز در اختیار وزارت راه و شهرسازی یا دستگاههای ذی ربط قرار می گیرد تا پس از تعیین ردیف ، عنوان طرح و اعتبار مصوب هر کدام نس بت به عملیات اجرائی آنها اقدام نماید به گونه ای که ظرف دو سال کلیه عملیات اجرائی خاتمه یابد .

۶- بازپرداخت کلیه تسهیلات اعطائی قبل از وقوع حادثه به افراد آسیب دیده (اعم از تولیدی و غیرتولیدی ، در شهرها و روستاهای) به مدت دو سال از تاریخ وقوع حادثه استمهال و سود متعلقه برای مدت مذکور توسط دولت تأمین می شود .

همچنین استفاده از تسهیلات تخصیصی اعم از مسکونی و غیرمسکونی شهری و روستایی ، مشروط به نداشتن بدھی قبلی ، نداشتن چک برگشته ، تأهل و حداکثر سن نمی باشد . پرداخت

تسهیلات بانکی جهت ساخت ، بازسازی و مقاوم سازی مجدد برای افرادی که در گذشته از تسهیلات بانکی استفاده کرده اند ولی ساختمان مذکور آسیب دیده و یا از بین رفته ، بلامانع است .

۷- به منظور چنان خسارتها و تأمین نیازهای ضروری بخش کشاورزی مناطق آسیب دیده ، تسهیلاتی با حداقل کارمزد و پیشترین زمان تنفس ممکن از محل منابع صندوق توسعه کشاورزی در اختیار کشاورزان قرار می گیرد .

۸- دولت مکلف است اعتبارات لازم را برای ساخت و آماده نمودن حدائق یکصد هزار واحد مسکونی پیش ساخته برای اسکان موقت و به همین میزان قطعات پیش ساخته برای اسکان دائم در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار دهد تا در صورت بروز حادثه به سرعت در مناطق آسیب دیده مورد استفاده قرار گیرد .

۹- احکام این قانون در مورد حوادث غیرمتربه از تاریخ ۱۳۹۱/۵/۲۱ نیز لازم الاجراء است .
قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و نود و دو مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ به تأیید شورای نگهبان رسید .

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

سیاست های گلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمتربه مصوب ۱۳۸۴/۶/۲۵ مقام معظم رهبری

۱- افزایش و گسترش آموزش و آگاهی و فرهنگ ایمنی و آماده سازی مسئولان و مردم برای رویارویی با عوارض ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمتربه به ویژه خطر زلزله و پدیده های جوی و اقلیمی .

۲- گسترش و تقویت مطالعات علمی و پژوهشی و حمایت از مراکز موجود ، به منظور شناسایی و کاستن از خطرات این گونه حوادث با اولویت خطر زلزله .

۳- ایجاد مدیریت واحد با تعیین رئیس جمهور برای آمادگی دائمی و اقدام مؤثر و فرماندهی در دوره بحران :

۱- ۳- ایجاد نظام مدیریت جامع اطلاعات به کمک شبکه های اطلاعاتی مراکز علمی .

- پژوهشی و سازمان های اجرایی مسئول ، به منظور هشدار به موقع و اطلاع رسانی دقیق و به هنگام در زمان وقوع حادثه .
- ۲ - تقویت آمادگی ها و امکانات لازم برای اجرای سریع و مؤثر عملیات جست و جو و نجات در ساعات اولیه ، امداد و اسکان موقت آسیب دیدگان ، تنظیم سیاست های تبلیغاتی و اطلاع رسانی و سازماندهی کمک های داخلی و خارجی در زمینه های فوق .
- ۳ - در اختیار گرفتن کلیه امکانات و توانمندی های مورد نیاز اعم از دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و نیروهای مسلح در طول زمان بحران .
- ۴ - تدوین برنامه های جامع علمی به منظور بازتوانی روانی و اجتماعی آسیب دیدگان و بازسازی اصولی و فنی مناطق آسیب دیده .
- ۵ - گسترش نظمات مؤثر جبران خسارت نظیر انواع بیمه ها ، حمایت های مالی و تشویقی ، تسهیلات ویژه و صندوق های حمایتی .
- ۶ - پیشگیری و کاهش خطرپذیری ناشی از زلزله در شهرها و روستاهای افزایش ضریب اینمنی در ساخت و سازهای جدید از طریق :
- ۱ - مکان یابی و مناسب سازی کاربری ها در مراکز جمعیتی شهری و روستایی و تأسیسات حساس و مهم مناسب با پهنگ بندی خطر نسبی زلزله در کشور .
- ۲ - بهبود مدیریت و نظارت بر ساخت و ساز با به کارگیری نیروهای متخصص و تربیت نیروی کار ماهر در کلیه سطوح و تقویت نظام مهندسی و تشکل های فنی و حرفة ای و استفاده از تجربه های موفق کشورهای پیشرفته زلزله خیز .
- ۳ - ممنوعیت و جلوگیری از ساخت و سازهای غیرفنی و نامن در برابر زلزله و الزامی کردن بیمه و استفاده از کلیه استانداردها و مقررات مربوط به طرح و اجرا .
- ۴ - استاندارد سازی مصالح پایه و اصلی سازه ای و الزامی کردن استفاده از مصالح استاندارد ، با کیفیت و مقاوم و ترویج و تشویق فناوری های نوین و پایدار و ساخت سازه های سبک .
- ۵ - تهیه و تصویب قوانین و مقررات لازم برای جرم و تخلف شناختن ساخت و سازهای غیرفنی .
- ۷ - کاهش آسیب پذیری وضعیت موجود کشور در برابر زلزله با محوریت حفظ جان انسان ها

از طریق :

- ۱ - ۷ - تدوین و اصلاح طرح های توسعه و عمران شهری و روستایی مناسب با پهنه بندی خطر نسبی زلزله در مناطق مختلف کشور .
  - ۲ - ۷ - ایمن سازی و بهسازی لرزه ای ساختمان های دولتی ، عمومی و مهم ، شریان های حیاتی و تأسیسات زیربنایی و بازسازی و بهسازی بافت های فرسوده حداقل تا مدت ۱۰ سال .
  - ۳ - ۷ - ارایه تسهیلات ویژه و حمایت های تشویقی (بیمه و نظایر آن) به منظور ایمن سازی و بهسازی لرزه ای ساختمان های مسکونی ، خدماتی و تولیدی غیردولتی .
  - ۸ - شناسایی پدیده های جوی و اقلیمی و نحوه پدیدار شدن خطرات و ارزیابی تأثیر و میزان آسیب آن ها از طریق تهیه اطلس ملی پدیده های طبیعی ، ایجاد نظام به هم پیوسته ملی پایش و بهبود نظام های هشدار سریع و پیش آگاهی بلندمدت با استفاده از فن آوری های پیشرفته .
  - ۹ - تنظیم برنامه های توسعه ملی به گونه ای که در همه فعالیت های آن در همه سطوح ، رویکرد «سازگاری با اقلیم » ملاحظه و نهادینه شود . بنابراین اقدامات ذیل باید انجام گیرد :
    - شناسایی شرایط اقلیمی و لحاظ نمودن آن به عنوان یکی از محورهای اساسی آمايش سرزمین .
    - تهیه ، تدوین و ساماندهی نظام های جامع مدیریت بلایای جوی و اقلیمی .
    - شناسایی تغییر اقلیم و آثار و پیامدهای آن در پهنه سرزمین و اتخاذ راهکارهای مناسب .
- سیدعلی خامنه ای